

Turen til Skåne 20.-22.september 2019

I weekenden den 20.-22. september 2019 deltog min mand og jeg i en fugletur til Skåne arrangeret og guidet af Niels Bomholt og Lilly Sørensen. Det var vores anden flerdages fugleekskursion i DOF-regi med Niels og Lilly som turledere – og det bliver forhåbentlig ikke den sidste! Det er et absolut privilegium at kunne fordybe sig i sin interesse for fugle i tre dage uden forstyrrelser. Og det var spændende, lærerigt og sjovt at dele oplevelsen med andre med samme interesse – og igen i år var det fantastisk at opleve en ekspert som Niels Bomholt i felten. Hans evner er ganske enkelt uforlignelige, når det handler om at høre og at genkende fugle på deres stemmer, ligesom han er fænomenal til på lang afstand at genkende fugle på deres flugt – og så har han en kæmpe viden måske kombineret med en unik intuition i forhold til, hvilke fugle vi har mulighed for at møde hvor og hvornår. Man bliver ydmyg i samværet med sådan en professionalisme, men samtidig ansporer det kraftigt en til selv at blive ekstra opmærksom på de skjulte stemmer/fugle omkring os og på alt, hvad der i øvrigt rører sig på himlen og i naturen omkring os.

Jeg opnåede selv at se/høre 98 fuglearter i løbet af weekenden. Ikke mærkeligt er Niels' artliste en anelse længere. Han nåede op på.....

Turen startede for alvor kl. 10:30, da vi mødtes med de 10 andre fugleentusiaster i Skåne på Rastplads Skånegården ved første afkørsel efter betalingsanlægget og paskontrollen. Her blev vi enige om at køre i kortege til vores første STOP på turen, **Hardeberga**, et stenbrud, en halv times kørsel mod NØ.

Her vidste Niels, at der i mange år – siden 2003 – havde levet **Stor Hornugle**, og den ville han om muligt gerne vise os. Vejret var ikke det bedste – dis og regn var vores vilkår. Men vi fik sat teleskoper op og kikkerter blev flittigt brugt for at afsøge klippevæggene i stenbruddet. Jeg tænkte fra starten, at det var som at søge en nål i en høstak, men der gik ikke lang tid, før Niels kunne fortælle os, hvor Hornuglen sad. Den var der! Det var IKKE fup, men et faktum.

Da jeg fik sporet mig ind på den, sad den og ordnede sine kløer. Stor Hornugle var virkelig et flot syn, og som den dog farvemæssigt faldt i ét med stenbruddets farver. Vi afsøgte stenbruddets stejle sider yderligere. Mon ikke vi kunne være heldige at finde en unge eller to – og endnu en voksen?

Det lykkedes ikke, men vi ved nu, hvor vi kan finde Stor Hornugle! I hele Skåne findes endnu mindst 10 par.

Naturligvis så vi andre fugle ved Hardeberga – bl.a. Rød Glente, som det skulle vise sig, vi fik at se igen og igen, også i større flokke, samt Tårnfalk og Musvåge og kragefugle: både Allike, Råge og Gråkrage.

I takt med turens fortsættelse tittede solen svagt frem bag disen, og 20 minutter senere

var vi fremme ved **Krankesjön**, hvor vi spiste frokost, som Niels og Lilly havde medbragt hjemmefra. Derefter blev det igen tid til at kigge fugle – denne gang fra Silvåkras flere etagers høje fugleskjul. Det, der umiddelbart gjorde størst indtryk fra dette sted, var Sølvhejrerne, som stak deres hoveder frem af rørene forskellige steder langs kanten af søen.

Vi talte **7 Sølvhejrer**. I søen lå også et større antal af Knarand, Blishøne og Knopsvane – i tilstrækkelig mængde til at føde både Fiskeørn, Rørhøg og Rød Glente, som sammen med andre arter også blev set her.

Da vi følte, at vi på det eksakte tidspunkt den dag havde styr på Krankesjöns arter, begav vi os videre til **Vombs Ängar** og naturreservatet Klingavälsåns dalstrøg et kvarters kørsel længere fremme. Også her lejrede vi os ved et fugleskjul og fik samlet set flere gode oplevelser. Vi fik hurtigt øje på et træ med **8 Glenter**, som på skift og i små flokke optrådte med deres skønhed og flotte flyvning. Vi var også heldige at se **7 Traner** flyve hen over engen. Adskillige andre fugle såsom Spurvehøg og Tårnfalk, Vibe, Stær og Sølvhejre var i området. Sågar brølende kronvildt. Det var

stemningsfyldt. Da det var tiden at forlade dette sted, fik vi alle – og ikke mindst Pia – en mindre forskrækkelse, da hendes bil nægtede at starte, men lavede andre mærkelige ting såsom at viske ruder. Heldigvis endte den situation lykkeligt, da Per Arne på en eller anden måde alligevel fik bilen til at starte! Det var heldigt og dejligt for os alle.

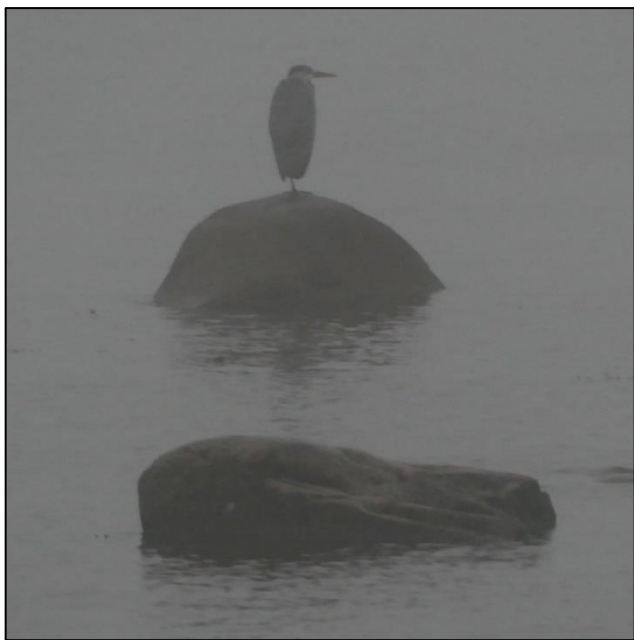
Det sidste punkt på fredagens program,

inden vi skulle indlogeres på Skivarp Gästgivaregård, var **Näsbyholmsjön**. Vejret var igen lidt kedeligt med snuskregn, men stedet var dejligt, fordi vi kunne komme forholdsvis tæt på søen og forskellige arter, som vi endnu ikke havde set den dag. Det gjaldt f.eks. Fjordterne, Blisgås, Hvinand, Troidand, Gravand, Taffeland – et væld af Svaler fløj lavt over søen og havde travlt med at indtage føde forud for deres rejse til Afrika. Vi så i øvrigt også her en Fiskeørn.

Ved 18:30 tiden nåede vi frem til **Skivarp Gästgivaregård**, hvor vi skulle bo og indtage aftens- og morgenmad de følgende to dage. Stedet var ganske charmerende, værelserne udmærkede, personalet venligt og maden udsøgt lækker i forhold til den pris, vi skulle betale. Klokken 19 sad vi alle 12 om samme bord og nød en portionsanrettet forret – carpaccio, rucola og parmesan – og hovedret – fisk og forskellige, lækre grøntsager med bid samt kartofler og sauce. Meget velsmagende.

Vi var trætte og gik i seng forholdsvis tidligt. Niels havde nemlig inviteret os på en morgentur til stranden ved **Abbekås** – før morgenmaden – med afgang kl. 6:30 lørdag morgen, så det handlede om at blive frisk til morgendagens oplevelser. Heldigvis var vejret ganske pænt, da vi mødtes ved bilerne. Det var en rar fornemmelse at komme ud til åbent hav, hvor vi bl.a. så og hørte Splitterne,

som endnu opholdt sig på vore breddegrader. Desuden var der forskellige måger og ænder at se samt en enkelt Strandhjejle stående på en sten i vandet. Langs stranden lå et smukt område med spredte små søer, som vi bevægede os ind i. Her kunne vi høre og se forskellige småfugle: Rørspurv, Jernspurv, Fuglekonge, Blåmejse, Musvit, Gærdesmutte og Rødhals samt adskillige Gransangere, som måske var ved at forberede sig på den lange tur til varmere himmelstrøg.

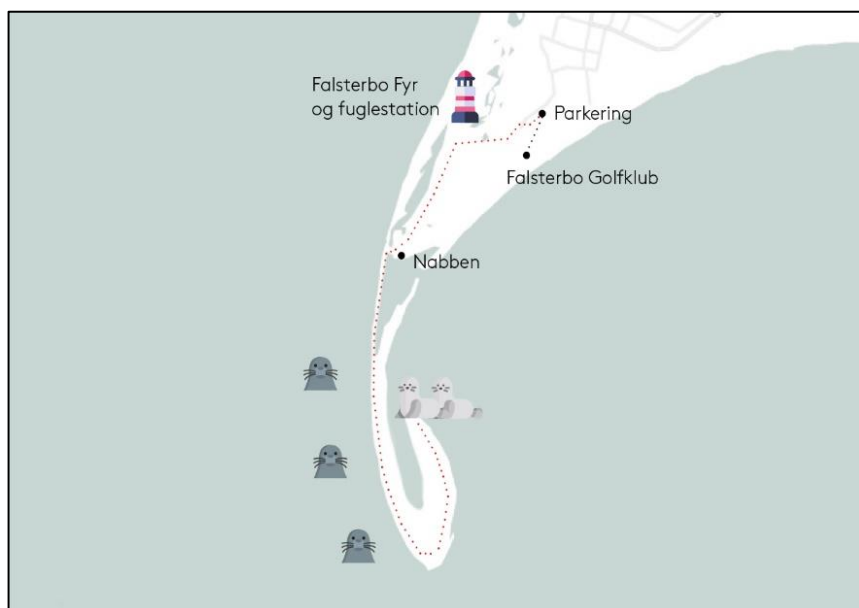
Også søndag morgen besøgte vi dette sted før morgenmaden – desværre denne gang i ret tæt tåge. Alligevel fik vi gode oplevelser. Vi så bl.a. en Isfugl komme flyvende lavt over HAVoverfladen og videre ind mod en af de små søer. En Fiskehejre kunne også skimtes i tågen. Enkelte

havde til deres store forbavselse set en odder svømme i havvandet, mens andre i et område med høje graner søgte efter Skovhornugle. Eftersøgningen med Niels i spidsen var spændende, men desværre var heldet ikke med os denne gang.

Lørdag efter morgenmaden begav vi os forventningsfulde mod **Falsterbo**, som regnes for at være Nordens bedste træksted i efteråret. Det måtte være fantastisk her at se efterårstrækket af rovfugle, gæs, ænder og vadefugle!

Vi parkerede tæt ved Falsterbo Golfklub. Herfra vandrede vi med vores udstyr af kikkerter og teleskoper ud til **Nabben**, som er et af de steder, fuglenørder styrer mod, når de befinder sig i dette område. På vores vej passerede vi Falsterbo fyr og fuglestation.

Der var allerede mange mennesker på Nabben for at "birde". Og nu kom vi 12 mere. Det var svært for os at finde plads til at stå samlet og fokusere på det samme. Oplevelserne fra Nabben kan derfor være forskellige. Men for os alle gjaldt det, at vi var optaget af at studere både himmelrummet og hav-/vådområdet.

Der kom ikke i den tid, vi var der, hundredvis af rovfugle, som der kan gøre på rigtig gode dage, men kiggede vi

opad, kunne vi være heldige at se f.eks. Hvepsevåge, Fjeldvåge, Musvåge, Spurvehøg og af og til gav det et gys i alle, fordi det forplantede sig, at nogle mente, at en mere eksotisk rovfugl var på vej – f.eks. en Skrigeørn. Da der ikke var voldsomt gang i rovfugle på himlen, benyttede vi os også af lejligheden til at se, hvilke fugle, der rastede i vådområdet på Nabben.

Vi så en fin palet af vadefugle, ænder, måger og terner samt flokke af småfugle. Smukkeste var dog de **10 Klyder**. På vores vej tilbage til bilerne var vi heldige i længere tid at kunne studere et par Sortstrubede Bynkefugle, som fouragerede i en lav bevoksning nær fyret.

Efter Nabben kørte vi til **Skanörs Ljung** – et stort, åbent engområde – tæt ved Falsterbo Camping. Her samles også i sensommeren mange fugleinteresserede, fordi mulighederne for at se fugletræk er gode. Vi tog lidt stående frokost, før vi forlod bilerne for at slutte os til alle de andre ornitologer (50-60), som allerede havde slået lejr på pladsen.

Selvom der stadig ikke var tale om en stor trækdag, skal jeg love for, at der var tilstrækkeligt med rovfugle i luften til at imponere undertegnede. Det var ganske fantastisk at se så mange forskellige

rovfugle – og ikke mindst, når de kredsede samtidig på himlen over os, hvor der var mulighed for at sammenligne former og størrelser. I løbet af de timer, vi brugte på dette sted, så vi rigtig mange Glenter over os – enkeltvis eller op til 5-8 stykker på en gang. Ganske fantastisk smukt. Et stort antal af Fjeldvåge, Hvepsevåge og Musvåge kredsede også eller fløj over området. Et væld af Spurvehøg

og et mindre antal af Tårnfalk. Her fik jeg for alvor lært forskellen på de to sidstnævntes forskellige flugt. Rørhøg, Kærhøg, Vandrefalk og Dværgfalk passerede også forbi. Det var alt sammen en stor glæde og fornøjelse at følge.

Eftermiddagen var ved at rinde ud og blive aften, men hos Niels og Lilly var der stadig energi til at vise holdet strandengen ved Lilla Hammar og Fotevik. Det blev en interessant tur med en forholdsvis lang gåtur langs stranden ud til mere åbent hav med Malmø og Øresundsbroen liggende i det fjerne mod nord.

Det vrirlede med Engpiber på vores vej ud, og især én lille fugl blev genstand for meget opmærksomhed og god læring. Jeg mente selv, vi så en Bynkefugl, andre var af samme mening, men Niels insisterede på, at det vi så var en Stenpikker Ved grundig undersøgelse med fuglebog og teleskop viste det sig selvfølgelig, at han havde ret. Som vi nærmede os bestemmelsesstedet, så vi en kæmpe flok Hjejler – anslået 1500. Og jeg oplevede for første gang Rovterne – var heldig både at se og høre dens karakteristiske skrig. Vi kunne have brugt mere tid på dette sted, for her var meget at kigge på (forskellige ænder, måger, terner og vadefugle), men det var tæt på spisetid, og vi havde en lille times kørsel tilbage til Skivarp Gästgivaregård, så vi måtte overgive os og vende om.

Spidsand – en af vore mest elegante ænder – kom på artslisten for anden gang den dag. På vej tilbage så og hørte vi en flok Traner. Traner imponerer hver gang!

Hvis nogen havde forestillet sig et bad før aftensmåltidet, kunne vi glemme alt om det ☺. Det handlede om at komme til middag 10 minutter efter hjemkomsten. Tiden bliver udnyttet til det ornitologisk vigtige, når vi er på tur med Lily og Niels. Og det er jo netop det, vi sætter pris på.

Igen en fin middag: appelsinmarineret flankesteg samt pavlova. Igen en hyggelig snak over maden og så ellers i seng for at være klar til fugleturen før søndagens morgenmad (tidligere omtalt).

Søndag afsluttede vi vores Skånetur i **Börringe-området**. I en skov gik vi primært efter at se en Sortspætte. Det lykkedes ikke, selv om vi gjorde os umage – og for en gang skyld også forsøgte os med via en app at kalde den til os. Men det lykkedes ikke. Det har vi til gode. I skovområdet var der imidlertid andet at se og høre: Kærnebider og Lille Korsnæb, små flokke af Bogfinke samt Grøn-sisken optaget af at finde føde i nogle elletræer, Spætmejse og Stor Flagspætte samt et par rådyr var, hvad vi observerede, inden vi kørte videre ud i det åbne land. Solen skinnede, og himlen var

flot. Der gik ikke lang tid, før vi måtte stoppe bilerne og hoppe ud for igen at nyde synet af et par Glenter, som gav en akrobatisk smuk opvisning tæt på os, Spurvehøge blandende sig, og Gråkrager drillede, når de kunne komme efter det.

I det fjerne både så og hørte vi en større flok flyvende Traner.

Vi skulle have kigget nærmere på arterne i Börninge Sø, men det var ikke muligt at komme tæt på den. I stedet opsøgte vi nye lokaliteter. Vi kørte forkert på et tidspunkt og måtte vende om på en åben plads nær en jernbaneoverskæring. Her var vi så heldige at få øje på 3 kredsende Havørne. Vi betragtede dem længe, og så også i dette tilfælde, hvor nærgående kragerne tør være i deres

forsøg på at jage ørnene væk. Dette optog os i sådan en grad, at vi måtte i telefonisk kontakt med fortroppen for at finde den. De havde slået sig ned ved en mindre sø ved **Grönalund** – og da vi kom frem, havde de via mobilen erfaret, at der var Slangeørn tæt ved Falsterbo. Nu skulle der tages

en hurtig beslutning. Skulle vi køre til Falsterbo igen – en times kørsel – for at se Slangeørn? Eller skulle vi bare slutte turen med at spise frokost og derefter hilse af med hinanden, som det lød i programmet?

Men vi opfordrede straks gruppen til at køre til Falsterbo og få de sidste store oplevelser med. Jens og jeg havde lovet efter turen at komme til kaffe hos vores datter i København, så vi kunne ikke nænne over for børnebørnene ikke at dukke op som aftalt.

Niels og Lilly åbnede frokostkassen, og alle fik en hurtig sammenlagt mad, før turene gik i hver sin retning. Vi var ærgerlige over at have lovet os ud, men vi kunne kun glæde os over, at alle undtagen Vita og Steen og os, fik den store og fulde oplevelse ved at se Slangeørn nær **Skanör**, ligesom de også fik ekstra tid ved Skanörs Ljung.

Vi siger tusind tak for hyggeligt og givende samvær på turen – selvfølgelig en særlig, hjertelig tak til Lilly og Niels.

Per fik sit helt eget trofæ med hjem!

Tekst: Merry Sunke Larsen

Fotos: Jens Kjær Larsen

September 2019